

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Extrastat – robna razmjena s državama nečlanicama EU-a za 2024.

Organizacijska jedinica: Služba statistike robne razmjene s inozemstvom

Priredila: Dubravka Drempetić

rujan 2025.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Važnost statistike robne razmjene s državama nečlanicama EU-a proizlazi iz važnosti koju ta djelatnost ima u gospodarstvu naše zemlje. Poštujući osnovne metodološke preporuke Statističkog ureda UN-a i Eurostata, Državni zavod za statistiku prikupljene podatke istraživanja Intrastat (robna razmjena s državama članicama EU-a) i Extrastat (robna razmjena s državama nečlanicama EU-a) statistički obrađuje i objavljuje kao jedinstveni podatak robne razmjene Republike Hrvatske s inozemstvom. Ta je statistika instrument primarne važnosti za mnoge institucije koje kreiraju gospodarsku politiku: omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, za izračun bruto domaćeg proizvoda i za analizu gospodarskog ciklusa te pripada među najvažnija područja statistike. Ona daje informacije o smanjenju odnosno povećanju materijalnih resursa zemlje te o sudjelovanju naše zemlje u međunarodnoj podjeli rada; važan je dio statističke dokumentacijske osnove potrebne za praćenje gospodarskih kretanja zemlje i nužan je element za izračunavanje sustava nacionalnih računa zemlje. Izvor podataka za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, odnosno državama nečlanicama EU-a, jesu carinske deklaracije o izvozu i uvozu robe. Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske dobiva od Carinske uprave Republike Hrvatske kontrolirane carinske deklaracije u obliku slogova.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Pravna osnova za provođenje istraživanja Extrastat jest europsko zakonodavstvo za statistiku robne razmjene s trećim zemljama, Uredba (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika, Provedbena uredba Komisije (EU) 2020/1197 od 30. srpnja 2020. o utvrđivanju tehničkih specifikacija i modaliteta u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća o europskim poslovnim statistikama i stavljanju izvan snage deset pravnih akata u području poslovnih statistika, Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1225 od 27. srpnja 2021. o utvrđivanju modaliteta razmjene podataka u skladu s Uredbom (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća te o izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2020/1197 u pogledu države članice izvoza izvan Unije i obveza izvještajnih jedinica, Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/235 od 8. veljače 2021. o izmjeni Provedbene uredbe (EU) 2015/2447 u pogledu formata i oznaka za zajedničke zahtjeve u pogledu podataka, određenih pravila o nadzoru i carinskog ureda nadležnog za stavljanje robe u carinski postupak, Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/1704 od 14. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2019/2152 Europskog parlamenta i Vijeća dodatnim utvrđivanjem pojedinosti statističkih informacija koje trebaju dostavljati porezna i carinska tijela i o izmjeni priloga V. i VI. toj Uredbi, Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/234 od 7. prosinca 2020. o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2015/2446 u pogledu zajedničkih zahtjeva u pogledu podataka i Delegirane uredbe (EU) 2016/341 u pogledu oznaka koje se upotrebljavaju u određenim obrascima, Zakon o provedbi carinskog zakonodavstva Europske unije (NN, br. 40/16.), Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20. i 155/23.), Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2024. (NN, br. 29/25.) i Zakon o carinskoj službi (NN, br. 68/13., 30/14., 115/16., 39/19., 98/19., 155/23. i 36/24.).

- Sustav klasifikacija

Kombinirana nomenklatura 2024.

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

Geonomenklatura

Standardna međunarodna trgovinska klasifikacija (SMTK, Rev. 4)

Glavne industrijske grupacije prema ekonomskoj namjeni, 2009.

Vrste trgovinskog posla

Vrste prometa

- Statistički pojmovi i definicije

Iskazuju se stvarno postignute vrijednosti u vrijeme zaključivanja poslova (fakturne vrijednosti) i preračunavaju se na temelju isporuke na hrvatskoj granici. Izvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu fob. To znači da se fakturna vrijednost umanjuje za troškove prijevoza i druge troškove od hrvatske granice do mjesta isporuke u inozemstvu ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se isporuka obavi u Republici Hrvatskoj, fakturna vrijednost uvećava se za troškove nastale od mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj do hrvatske granice. Uvozne vrijednosti obračunane su prema paritetu cif. To znači da se fakturna vrijednost uvećava za troškove prijevoza i druge troškove od mjesta isporuke u inozemstvu do hrvatske granice ako je ugovoreno da se roba isporučuje u inozemstvu. Ako je ugovoreno da se roba isporučuje u Republici Hrvatskoj, fakturna vrijednost umanjuje se za troškove nastale od hrvatske granice do mjesta isporuke u Republici Hrvatskoj. Službeni podaci robne razmjene s inozemstvom iskazuju se u eurima i američkim dolarima. Pritom se iznosi u stranim valutama preračunavaju u eure i američke dolare primjenom mjesečnih tečajnih lista određenih za izvještajni mjesec. Primjenjuje se srednji valutni tečaj Hrvatske narodne banke.

- Statistička jedinica

Svi poslovni subjekti koji ostvaruju robnu razmjenu s državama nečlanicama EU-a

- Statistička populacija

Poslovni subjekti iz Statističkoga poslovnog registra

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Glavni korisnici podataka jesu ministarstva i tijela državne uprave, Hrvatska gospodarska komora, financijske institucije (Hrvatska narodna banka, komercijalne banke), ekonomski analitičari, mediji, istraživači i studenti, gospodarstvenici, međunarodne institucije (UNSD, MMF) i interni korisnici Državnog zavoda za statistiku (Sektor makroekonomskih statistika, Sektor prostornih statistika – Služba proizvodnih i strukturnih statistika poljoprivrede te Služba statistike zaštite okoliša, energije i indikatora održivog razvoja).

1.1.1. Potrebe korisnika

Međunarodna trgovina važan je dio svjetske ekonomije i stoga se mora na odgovarajući način statistički pratiti. Statistika robne razmjene s inozemstvom važan je izvor podataka o kretanju robnog izvoza i uvoza za mnoge korisnike koji kreiraju gospodarsku politiku: omogućuje državnim tijelima da pripremaju multilateralne i bilateralne pregovore, poduzećima da istražuju tržište i definiraju svoj položaj na njemu, služi kao osnovni izvor informacija za izradu platne bilance i nacionalnih računa zemlje, za izračun bruto domaćeg proizvoda te za analizu gospodarskog ciklusa.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015. i 2022., a posljednje je provedeno potkraj 2024. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku – [Istraživanja o zadovoljstvu korisnika](#).

1.2. Potpunost

Informacije su potpune i u skladu s konceptima i definicijama koje se temelje na načelima Kodeksa prakse europske statistike, a određen je Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (Tekst značajan za EGP) (SL L 87, 31. 3. 2009.) te njezine naknadne izmjene od 29. travnja 2015. i 27. studenoga 2024.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije raspoloživo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije raspoloživo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije raspoloživo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Poduzeća često pogrešno klasificiraju robu te količinu i vrijednost robe pri ispunjavanju carinske deklaracije. Utjecaj te pogreške vrlo je teško izmjeriti, ali se smatra da je glavni razlog za asimetriju toka zrcalnih statistika.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije raspoloživo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Popis pogrešaka sadržava identifikacijska polja zapisa koji nisu valjani (status valjanosti = isključeno ili status valjanosti = uključeno i oznaka ponovnog šifriranja = ponovno šifrirano), popraćena šiframa i objašnjenjima za pogreške valjanosti. Popis pogrešaka sadržava tok robe, izvještajno razdoblje, OIB, MRN, redni broj stavke, šifra pogreške i objašnjenje pogreške. Jedan zapis može imati nekoliko vrsta pogrešaka valjanosti. Stoga se jedan zapis može pojavljivati u nekoliko redaka na popisu pogrešaka.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije raspoloživo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku na poveznici [Opća revizijska politika DZS-a](#) korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Mjesečni podaci ispravljaju se sve dok se ne zaključi konačna obrada tekuće godine (sredinom sljedeće godine). Mjesečni podaci smatraju se privremenima sve do konačne obrade tekuće godine i objavljivanja konačnih podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

														%
Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studen	Prosinac	Prosječno
Extrastat – robna razmjena s državama nečlanicama EU-a	100	1,21	1,18	0,34	0,62	1,30	6,31	0,36	0,30	0,77	0,08	0,04	0,18	

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Podaci se objavljuju 40 dana od kraja izvještajnog razdoblja (agregirani podaci) i 70 dana od kraja izvještajnog razdoblja (detaljni podaci).

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest T + 40 dana.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 6 mjeseci.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

Podaci se objavljuju na datum koji je unaprijed najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka te ne postoji raskorak između najavljenoga i stvarnog datuma objave podataka.

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Poštivanje rokova objavljivanja jest 100% (svi podaci objavljuju se u vrijeme najavljeno u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka). Rezultati ovog istraživanja objavljeni su točno na datum najavljen u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka 2024.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se objavljuju u Priopćenjima VT-2024-1-1 i VT-2024-1-2, Statistici u nizu, Statističkim informacijama Republike Hrvatske, Hrvatskoj u brojkama i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom.

4.1. Priopćenja

[Robna razmjena Republike Hrvatske s inozemstvom](#)

4.2. Mrežna baza podataka

[PC-Axis baze podataka](#) - robna razmjena s inozemstvom

4.3. Pristup mikropodacima

Državni zavod za statistiku omogućuje znanstvenicima i znanstvenim organizacijama pristup povjerljivim statističkim podacima radi provođenja znanstvenoistraživačkih aktivnosti. Pristup takvim podacima uređen je u skladu s odredbama [Pravilnika o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.) te u skladu s pravilima i internim procedurama kojima je namjena omogućiti primjenu načela statističke povjerljivosti.

Zahtjev za pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe mogu podnijeti:

- istraživački subjekti – pravne osobe upisane u registar znanstvenih organizacija pri nadležnome registarskom tijelu u Republici Hrvatskoj, u skladu s posebnim propisima, ili pravne osobe koje se nalaze na popisu priznatih istraživačkih subjekata Europske komisije (Eurostata) koji provode statističke analize za znanstvene svrhe, u skladu s posebnim propisima EU-a
- samostalni istraživači – znanstvenici upisani u registar znanstvenika pri nadležnome registarskom tijelu u Republici Hrvatskoj, u skladu s posebnim propisima, koji samostalno podnose zahtjev za pristup povjerljivim podacima za znanstvene svrhe.

Zahtjeve za pristup povjerljivim statističkim podacima za znanstvene svrhe razmatra Odbor za statističku povjerljivost Državnog zavoda za statistiku.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenjima VT-2024-1-1 i VT-2024-1-2, Statistici u nizu i Bazi podataka robne razmjene s inozemstvom. Detaljniji opis primijenjene metodologije može se pronaći u izvještajima o kvaliteti objavljenima na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Asimetrija toka zrcalnih statistika

Pokazatelj za statistiku robne razmjene nije se izračunavao u 2024.

5.2. Usporedivost u vremenu

Podaci su usporedivi od 2013.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija u prosincu 2024. jest 138 mjeseci ili 11,5 godina.

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Siječanj	Veljača	Ožujak	Travanj	Svibanj	Lipanj	Srpanj	Kolovoz	Rujan	Listopad	Studen	Prosinac
Extrastat – robna razmjena s državama nečlanicama EU-a	100	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Prvi prekid vremenske serije nastao je u 2007., kada je provedena revizija Nacionalne klasifikacije djelatnosti, a drugi je nastao pridruživanjem Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013., otkad se statistički podaci o robnoj razmjeni Republike Hrvatske s inozemstvom dobivaju iz dva različita izvora: Intrastat obrasca za statistiku robne razmjene između država članica EU-a (Intrastat) i carinske deklaracije za statistiku robne razmjene s državama nečlanicama EU-a (Extrastat).

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Troškovi

Prikupljanje podataka za Extrastat u nadležnosti je Carinske uprave Republike Hrvatske, dok su proizvodnja i diseminacija podataka u nadležnosti Državnog zavoda za statistiku. U proizvodnji podataka za Extrastat sudjeluju dva do tri zaposlenika.

6.2. Opterećenje

Nema dodatnog opterećenja poduzeća jer je riječ o administrativnom izvoru podataka.